

Psalms

Job. xxvij. Ecce deus exelus in fortitudine sua et nullus ei similis in legislatorib[us]. vñ magna dignitas est tato domino cui regnare est. Gloria magna est sequi dominum (q[ui] ergo sicut dominus) cui regnare debemus? (de?) quem colere (n[on]) quem amare debemus? (q[ui] in altis habitat). i. in sanctis q[ui] sunt alti per vitam et meritum propter tu aut in sancto habitas. **M**ich. viij. d[omi]n[u]s pergit sanctus de terra. vñ videt quod possimus modicu[m] dicere quod filii hominis non habent ubi caput reclinet. verum enim ne oes videamus dominare possumus dicere quod pergit sanctus de terra. q[ui] sunt ad apparentiam eo quod multum est in terra de palea quod occultat grana et ne de altitudine mundi de quod luc. xxiij. Quid homibus alti est abominatione apud deum intelligatur quod hic d[omi]n[u]s (in altis habitat) subdit (et humilitate respicit) quia placet ei super humilitatem (in celo) vñ super homines eiecit (et in terra) vñ et de pado syro terrestri superbum et inobedientes ad eiecit et puniuit tota posteritate eius? **E**sa. xl. ad quem respicio nisi ad paup[er]culum. s. ad humilem. vñ alia lira habet super quem respondeat sp[iritu]s meus nisi super humilem et quietum tecum. xl. (in celo). i. in preimplatiuo (et in terra) id est in actu quo nec actus placet deo sine humilitate. (Inscitias de terra inopem et de ster. erigens paup[er]em) in hoc versu liberatio a duobus peccatis tangitur. s. ab auaricia et luxuria. vere enim in opere est auarus. **A**m[os]. viij. Quis suscitabit iacob quod parvulus est misertus est dominus super hoc ecce suscitatio bene suscitavit dominus auctorem. q[ui] dicit luc. xix. Si quem aliquid defraudaui reddo quadrupliciter. et sequitur hodie salus huic domini facta est (et de ster. erigens pau.) paup[er] est luxuriosus cuius omnis spiritualis substantia ignis luxurie consumptus. **J**ob. agnus est usque ad con. deo. hic iacet in stercore. i. in fatre **J**ohes. i. Copuluerunt iumenta in stercore suo. Ego. i. in meta in stercore copuluerunt carnales homines in fatre luxurie vitam finire et talem quandoque erigit dominus recte **L**uce. xv. De filio predigo qui consumpsit substantiam suam cum ineradicibus vivendo luxuriose habebet. abo ad patrem meum. et quod iuxta susceptus est et data est ei stola prima sic auctor erigit et suscitabit (ut col. eu c[on]tra primi). id est cum angelis in gloria sicut supra expositum est. vel aliter ita eripit eos de peccatis et tamen eos etiam exaltat quod facit platos in ecclesia hoc est (ut col. eu c[on]tra primi. po. f.). i. cum platos qui sunt primi capaces ecclesie sic suscitauit paulum et petrum quos de statu peccati eripuit et promovit ad statum plationis. sed nota quod arguit illos habentes qui se dignitatibus ingerunt nec expectant quod dominus colligeret eos ibi contra illud **H**ebreco. v. Nec quiscum sumi sibi honorem. sed qui vocatur a deo tamquam aaron (q[ui] ha. fa. sterilis in do. 27.) i. illum qui erat sterilis et in fructuosis sine fructu penitentie in ecclesia facit esse fructuosum in tunc ut sit mater (filiorum). i. bonorum operum facie dico (matrem) non tristem in pariendo sed (letantem) in filiis. **J**ob. xij. Mulier cum parit tristitiam habet cum autem per misericordiam non me pressur. ij. **C**or. ix. Hylarem datorem dili. deus platum etiam facit dominus habitare (in domo) ecclesie ut matrem filiorum letantem quando libenter et gaudenter subditorum necessitatibus condescendit **G**eorgius. Curandus quippe est ut rex et subditus et matrem pietas et patrem exhibeat disciplina. versus. Clerba patris babes ubera matris babe. talem matrem se exhibebat apostolus dicens. ij. **C**or. xii. Ego autem libetissime impendi et superimpender ego ipse per animabus vestris.

ps. cxiii.

CXIII Exodus israel de egypto: dominus iacob de populo barbaro.

Titulus (alleluia) supra invitauit gentes ad laudes. in isto per inuitat litteraliter iudeos. recolendo dei beneficia sibi facta. spiritualiter autem christianos qui sunt nouus populus domini. quibus per quedam beneficia antiquo populo collata in hoc tempore ostendit prophetam que et quanta beneficia dominus spiritualiter conferat. vnde et alleluia quod est vox laudis epontitur. intentione vocat ad laudem et cultum dei. deus. **D**odus tripartitus est. In prima pars dicit prophetam que

mirabilia fecit deus iudeis in figura christiani in spiritu. In secunda quare deus hoc fecerit querit ibi (quid est tibi mare) et soluit ibi (a facie). In tercia simulacra gentium mania esse demonstrat et religionem christianam commendat ibi (simulacra). Hoc itaque (In exitu israel de egypto). i. dum ille populus ad litteram venire de egypto (domus iacob de populo bar.) idem est barbari cum sunnites per grecos barbaros et latinos. d[omi]n[u]s hoc exitu per **E**xodo. viij. In exitu inde isto facta est iudea sanctificatio eius isti potestas eius.

Facta est iudea sanctificatio eius isti potestas eius. i. terra permissionis (sanctificatio eius). scilicet israel vel (iacob). i. populi iudeorum qui in terra permissionis sanctificatus est colendo verum deum et illam etiam sacrificauit que prius erat polluta per idolatriam (israel) super popule factus est (potestas eius) terre quod eam possedit ecclesias alijs populis gentium que ibi habitabant.

Mare videt et fugit iordanis conuersus est retrosum.

Mare vi. i. ad modum videntis obediuit simile super viderunt te aque deus (et fugit). i. diuinum est et populus pertransiret. **E**xodi. viij. Abstulit illud dominus antevenio vehementi et viente tota nocte breuiter tagit prophetam illa beneficia quedam etiam pretermittit. vnde et statim adiungit (iordanis conuersus est retrosum) quod ad superiorum partem pars enim inferior descendit in mare mortuum.

Montes exultaerunt et aries: et colles sicut agni ouium.

Montes exulta. et aries. et colles si. ag. omnia) de b[ea]titudine nibil inuenient in bestiaria nisi quod scopuli arno inclinati fuerint. **N**umeri. xij. vñ patet quod et ibi facta et hec dicta figure sunt. ideo mystice exponamus et primo allegorice (in exitu israel). i. populi christiani deum videntis per fidem (de egypto) vel ad litteram quod de egypto et de alijs gentibus conuerteruntur sicut sanctificatio eius) quod sanctificauerunt populum christianum baptizando predicando et manus imponendo. **J**ob. iiiij. salus est iudeis est (et isti) i. ipsi apostoli (potestas eius) quia potenter curauerunt eos infirmates vñ **A**ct. iiiij. Virtute magna reddebant apostoli testimoniū resurrectionis domini nostri iesus christi vel sic (facta est in.) i. confessio nominis christi (sanctificatio eius) quod ad Romanos. x. **O**re confessio fit ad salutem (et israel). i. ipsi videtur deum per fidem (potestas eius) quia per hoc magnam potestatem accepit de qua **J**ob. j. quotquot arietes receperunt de e. p. s. d. f. b[ea]t[us] q[ui] crevit in no[n] ciuis. (mare videt et fugit) per mare intelligunt persecutores fideliū quod eos multis syndicis amant. s. persecutoribus tondebat ipsi viderunt quod apostoli et fideles conualescebant et confundebant eos et fugerunt. id est eis cesserunt non valentes resistere spiritui quod loquuntur et operantur (iordanis). i. humilius descensus ad baptismum (conuersus est retrosum) vnde descendebat. i. ad christum vnde venit baptismus ducens baptizatos. Ecclesiasti. j. ad locum unde exirent fluminia reuertuntur. nec est alia via ad regnum permissionis. **J**ob. iiiij. nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non potest intrare in regnum dei et de his (montes) id est apostoli (exultaerunt sicut aries). i. sicut boni duces gregis christi et combit[us] duorum testamtorum suum gregem defendentes a lupis rapacibus. i. ab hereticis vñ et supra habitum afferente domino filio dei asserte domino filios arietum. i. illos quos apli generunt ratione de cibis filii addit (ut col.). i. minoribus fibicibus montibus predictis (exultaerunt) supple. c[on]tra arietibus (sic agni omnia). i. sic simplices inoccetes et matrem ecclesiam cognoscetes et a predictis arietibus geniti habentes qui sunt in agnis ouium b[ea]t[us] deus tam maiores quod minores exultaerunt de ostensione et figura inimicorum et de victoria et perfecti ecclesie. **E**sa. ix. postquam incarnatione tergit vices habitabuntur in regno vniuersitatis. lux et eis subiunxit multiplicasti gentem et non magni-

Asasti leticiā. q.d. immo: vñ subdit. letabunt̄ corā te sicut q̄ letant̄ in nesciis: sicut exultant̄ victores capta p̄da. Mōra. penētib⁹ seu tūm̄ dī est aī oculos ei⁹ exire vult de tenebris ⁊ ergastu lo p̄tōz de mundo ad claustrū ⁊ dom⁹ iacob). i.cū illi q̄ volunt̄ rēsistere ⁊ luctari p̄ vicia ⁊ dyabolū supplantare volūt̄ exire (de po. barba.). i.de ceteri p̄tōz quoq̄ lingua barbara est: co q̄ dēu nō laudat s̄ magis blasphemat. in isto inq̄ exītū (facta est iudea sanctificatio ei⁹). i.sanctificat̄ ī cōfessiō q̄ ip̄m purgat ⁊ sanctificat̄ a p̄tis. i Cor. vii. mūdem⁹ nos ab oī iniqtate carnis ⁊ sp̄ns pficiētēs sanctificationē in timore dī. postq̄ aut̄ exiuit de p̄tō ⁊ cōfessus est bō: necessariū est ei vt potens sit p̄ insult⁹ dyaboli ⁊ ad bona opa facienda. hanc aut̄ potentia p̄feri memoria dei vñ subdit (israel potestas cius). q.d. vīdendo dēu ⁊ recogitando q̄ dē⁹ oīa videt efficit potens ad resistendū dyabo. lō ⁊ aq̄ bonum faciendum. De primo dicit quidam.

Conclusus Cum qd turpe facis qd me spectante ruberes.

Cur spectante deo nō magis ipse rubes. Aug. ⁊ si lateat a nemine boīm videat̄ qd facit de illo defuper inspectore quē latere nūl pōt: ⁊ post addit. illū cogitet oīa videre ne velit female male videri. De sedo dicit Doe. nobis indici tur bñ faciendi necessitas cū aī oculos versamur iudicis: cuncta cernentis. p̄t̄ hoc dicit dauid supra: puidela domini in cōspectu meo sp̄. hoc etiā notat cū subdit (mare) id ē p̄tō. Esa. lvij. imp̄ q̄si mare seruens (videt). i. deus ⁊ recogitauit de eo (t̄ fugit) de p̄tō ad ip̄m dēu q̄ est refugii ericijs. i.p̄tōz⁹ vt supra dīctū est. Esa. xxvij. a facie tua dñe cocepim⁹ ⁊ q̄si p̄ternum⁹ ⁊ peperim⁹ sp̄m salutis dicere. xxij. postq̄ ondisti mihi p̄cessi fēmūr mēu cōfusus sum ⁊ crubui. ⁊ vbi vñ p̄tōz fugere ondit cū subdit (iord. cōuersus est re). iordanis interpt̄ descendit̄ eoz siue ri. uis iudicij ⁊ significat illos q̄ se iudicant̄ būliant̄ p̄pter peccata sua. isti cōuertunt̄ (retrosum). i.ad dēu a quo re. cesserant̄. cōuerti retrosum idē ē q̄ reuerti. Esa. xxij. cōuer. tumū retrosum sicut in p̄fundū recesserat̄ filii israel. de bac aut̄ cōuersio debet gaudere plati vñ subdit (mōtes exultaerūt) de cōuersione ⁊ p̄fectu subditōz (vt ariet.) veri montes em̄ debet esse plati p̄ altitudinē vite sicut sūt p̄ culmē dignitatis aut̄ p̄tāris ⁊ debet esse arietes ducēdo gregē ⁊ defendendo ⁊ fecundando. in his debet gaudere s̄ multi magis gaudēt̄ cū maleficerint̄ cum subditos spolia uerint. Esa. xxij. gaudiū onagorū pascua gregū: ⁊ iō in p̄sona pauperū subditōz dicit Aba. iii. maledixit̄ sceptri⁹ ei⁹ capita bellatoz venientib⁹ vt turbo ad dispergendum me. ⁊ q̄re maledixerit subdit̄ exultatio eoz sicut ei⁹ q̄ de. uorat pauperē in abscondito. ⁊ colles. i. minores sacerdotes exultant de hoc (sicut agni ouiuī) arietes generant agnos ⁊ lupi lupos: ita boni plati cōstituunt sacerdotes bonos ⁊ lucentes s̄ mali plati faciunt sacerdotes malos. Eze. xix. eduxit̄ vñ de leuncul suis ⁊ leo fact⁹ est ⁊ didicit p̄dā capē boiesq̄ comedē. Anagogice etiā poss̄ legi breuit̄ (in exītū israel t̄c.) cū cūm̄ anīa exīt̄ sancta de corpe tunc exīt̄ isrl (de egypto) q̄ exīt̄ de tenebris ad luce vt videat facie ad faci. em. ⁊ Iob. iii. videbim⁹ cū sicuti est. tūc etiā exīt̄ (dom⁹ ia. cob). i. aia luctās (de pplo barbaro). i. euadit man⁹ demo. nū ⁊ vicioz ⁊ cōiungit cūib⁹ celi. s. angelis ⁊ sc̄tis aiabus vbi nō est barbara lingua s̄ oēs dēu laudat. Col. iii. vbi nō est barbar⁹ ⁊ sc̄ta ⁊ tunc fit (iudea). i. glificatio siue glia eterna sanctificatio ei⁹ q̄ in ea p̄fēmūr sanctificat̄ ⁊ cōfir. mat̄ (israel p̄tās ei⁹). i. videre dēu est in p̄tātē e⁹. Iob. xvij. bec est vīta eterna vt cog. te vītē de. ⁊ tunc (mare vi. ⁊ fu. git) mare est tumult̄ demonū q̄ fugiūt̄ q̄n̄ aia de egypto. Id ē de mundo ad celū. Esa. xxv. tumultū alienorū humili. abis ⁊ tūc (iordanis cōuer. est retroz.) q̄ tūc q̄ b̄ se būilia. uerit tanto magis exaltabit̄ in celo: ⁊ tūc (mōtes). i. ange. li (exultaerūt vt ari.) q̄ fuerūt duces eoz. multū cūm̄ gaude. būt̄ angeli quoq̄ ministerio ⁊ auxilio illi b̄ vixerint̄ ad regnum p̄ducti fuerint nec mirū cum gaudent̄ sit in celo sup̄no peccatore penitentiā agentē Luc. xv. (t̄ colles). i. minores sancti (sicut agni ouiuī) Gap. xix. tanq̄ agni exul. labunt magnificantes te domine qui liberasti nos.

Quid est tibi mare q̄ fugisti: ⁊ tu iorda. nis quia conuersus es retrosum.

Montes exultastis sicut arietes ⁊ colles sicut agni ouium.

Cōmō. ex. Ibec est sc̄da ps vbi p̄mo q̄rit cur ista p̄dicta fi. ant̄ vt admirationē excitat: cū aut̄ bi duo versus supra ex. positi fuerint̄ vbi sine questione ponunt̄ nō oīz eos ampli⁹ exponere nisi q̄ bic querit cur factū sit qd ibi factū ēē cō. firma. questioni aut̄ illi r̄ndet̄ cū subiungit.

A facie dñi mota ē terra a facie dei iacob

Cōfa. do. ⁊ qr gloe nō tangit̄ b̄ expōem̄ l̄ralē nec nos cā vlt̄rius p̄sequim̄ s̄ b̄m allegoriā p̄mo p̄cedem̄ t̄m̄ dens (qd est. tibi mare t̄c.) dicit (a fa. dñi t̄c.). q.d. q̄ ma

re fugi. i. q̄ p̄secutio tyranoz recessit ⁊ q̄ iordanis. i. ba. ptism⁹ (cōuersus est retrosum) dicens boies ad xp̄m vñs

otū babebat baptisim⁹: ⁊ q̄ montes ⁊ colles. i. apli ⁊ alij sancti de p̄fectu ecclie exultaerunt totū factū est (a facie dñi). i. a p̄ntia ei⁹ qr cū suis fidelib⁹ erat s̄q̄ sicut p̄mis̄rat

Dath. vlt. vobiscū sum vsq; ad cōsumationem seculi: ab

bac ergo (facie mota est terra). i. corda terrena que prius

erant pigra ad bonum opus mota sunt a sua sup̄stitione: ⁊ cōmota ad penitentiam sicut supra dicit: loquens ad do

mīnū. cōmouisti terram ⁊ conturbasti eam. cōmota aut̄z bac terra cessauit p̄sequi xp̄ianos ⁊ cōuersa ē ad baptisim⁹

vnde fuit exultatō montibus ⁊ collibus ⁊ quasi q̄s quere. ret. qr dixit a facie dñi cui⁹ dñi: subiungit (a facie dei iacob)

q.d. iste xp̄s a facie cuius mota est terra non est de⁹ recens sed deus (iacob) quem iacob coluit in quē credidit ⁊ in b̄ confundit iudeos qui se dicunt esse filios iacob t̄m̄ in cī. stum nō credunt sicut ⁊ de abraam dicebat eis. Job. viij.

Abraam pater nōsster exultauit vt vi. dīc̄ me. vi. ⁊ ga. est. et

quō mota est terra subdit̄.

Qui cōuertit petram in stagna aquarum: ⁊ rupem in fontes aquarum.

Cui cō. pe. p̄teram vocat dura corda iudeoz q̄ p̄tum ad quosdam cōuersa sunt in aquis baptisimi. rupe bō dī.

cit arida corda gentilīn a qb⁹ dē⁹ diuini cloqui manare fe. cit fontes irriguos. Esa. xxv. q̄ erat arida in stagnū sitiēs in fontes aquarū: supple versa est. vel ipsuz xp̄m vocat pe

tram ⁊ rupem qr cū ignoraret̄ dur⁹ videbat̄ vñ q̄dam tur

bati ⁊ ignorantes dixerūt: durus est b̄ sermo q̄s pōt eum audire. Jo. vi. hanc duriciā liquefecit vt in ea fieret fons

aque salientis in vitam eternā cū post resurrectione suam aperuit illis sensum vt intelligenter scripturas. Lu. xl. im. mo ⁊ ante resurrectionē qr cū illi dixerūt vt dictū ē du.

rūs est sermo: p̄t̄ hoc abūssent̄ retro. ipse dixit ad. t̄j. nūs quid ⁊ vos vultis abire: ⁊ petrus respondit p̄ oīb⁹ domi.

ne ad quem ibimus verba vite eterne habes ⁊ nos credi. mus ⁊ cognoui⁹ qr tu es xp̄s filius dei viui: bec aut̄ oīs

fecit iudeis ⁊ gentibus nō eoz meritis sed pura misericōdia.

vnde ne de dei dono inslēt̄ subdit̄ p̄beta.

Mon nobis domine non nobis sed nomi. ni tuo da gloriam.

Cōmō no. dñe vnde iudeis gloriantib⁹ dicit apostol⁹ Ro. iii. vbi est gloria tua exclusa est. s̄ qr b̄ ipsum nō gloriari do

num dei est: ⁊ ideo petendo dicit (non nobis t̄c) Itēz pe. tendo dicit b̄ p̄ter aliam causam qr sic tacite petet illa bo. na. q.d. da nobis bona p̄ q̄b⁹ tuum nomen glorifice q̄ omnia nobis facis.

Gup miscōdia tua ⁊ veritate tua neq̄ dī. cant gentes vbi est de⁹ eorum.

Cōup id est de (mia. t.) q̄ vocas impios ⁊ eis parcis (et

veritate. t.) q̄ p̄missa impius ⁊ impios nō venientes ad si. dem iudicas ⁊ reprobas. miscōdia aut̄ p̄rie exhibita est gē. tib⁹. vñ Ro. xvij. gentes sup mia honorare dēu. veritas āē

iudeis. vñ Datb. xv. nō sum missus nisi ad oues q̄ perie. do. isrl. (da) inq̄ no. t. glām (ne qñ). i. aliquando (dicant. gentes) nō credentes dicant dico b̄ (vbi est deus eoz) qr

b̄ sepe dicunt gentes que bñt deos vñsibiles non putātes

Psalmus

deū quē inuisiblē colim⁹ maxime cum bonosvident affligi (7)ō (gloriā noi.t.) vt q̄ vīla oga credant deū esse: qui non videtur.

Beus autem noster in celo: omnia quecū q̄ voluit fecit.

De⁹ aut n̄ iʒ nō videat ab oculis mortalib⁹: est (in ce lo) iʒ dñs vbiq; sit tñ in celo sp̄aliter eē dicit: qz ibi magis reuert peās ei⁹ p̄ clariora oga t q̄ familiaris est angel⁹ (oia q̄cung⁹ vo.fe.) qz oia creauit t fecit p̄ filiū. v̄l de filio p̄t legi b̄ q̄i ipsi querunt (vbi est de⁹ eoz) s̄ nos scimus vbi est r̄ps (de⁹ n̄) q̄ est (in celo) vbi post passionē t resur rectionē suā ascēdit videntib⁹ discipulis nec mirer⁹ si ascē dit qz oipotens est (oia em̄ q̄cung⁹ vo.fe.) p̄i voluit pati v̄t bō. **E**la.liij. oblat⁹ est qz ipse voluit t posteavoluit ascē dere t ascendit in celū v̄r⁹ bō virtute diuinitatis sue.

Moralr. **M**oralr. (qd̄ est ti.mare). i.p̄tōr (q̄ fug.) a p̄tōl ad deū (t tu iordans). i.penitens iudicans t humilians teipm: (q̄ cōuersus es retr.) sicut supra expositiū est. tros (mōtes t coiles). i.maiores t minores plati (exultostis) de b̄ sicut supra in sensu morali dictū est. ecce r̄nsio (a fa.d.m. est terra). i.p̄tōr terrena amans t cis inherens p̄ amorez a respectu dei mot⁹ ad pniam (a facie dei iacob) qz ip̄e est de luctantib⁹ laborantib⁹. vñ dicit **M**at. iij. venite ad me oēs q̄ laboratis t̄c. ociosi v̄o q̄ non luctant̄ vñcia s̄ se eis subiectiū habent deos: sicut de gulosis dicit **P**bil. iii. qz de⁹ venter est. de luxuriosis in p̄s. iniciati sunt beelphegori auari aū seruiunt mammone. supbi baal: t sic de alijs. b̄ aū notandū q̄ qdruplex p̄t assignari facies dei. i. p̄i. s. facies viuentis: morientis: iudicantis: regnantis. **P**rima est facies paupertatis. **S**cda doloris. **T**ercia indignatiōs. q̄r̄ta est delectatiōis. **P**rima facie benigni oñdet nobis in na ciuitate t in tota vita sua. qz p̄ nobis fact⁹ est egen⁹ vt illi us in opia nos diuines essem⁹. ii. **C**o. viii. q̄ in tota vita sua nō habuit vbi caput redinaret. **M**at. viii. in alieno em̄ na tus fuit in alieno s̄q̄ cōuersat⁹ t tandem in alieno sepule⁹ ab bac facie t a respectu ipsi⁹ debet moueri terra cordis nr̄i: ad cōtemptū terrenoz. **S**cda facie. s. doloris oñdet no bis in passiōe t vt in eis respiciam⁹ monet. **T**ren. j.o vos oēs q̄ transitis p̄ viā attendite t videte si ē dolor: sicut do lor me⁹: ab bac facie t respectu ei⁹ debet moueri terrano stra ad cōpassiōne t patientiā: s̄ q̄dam sunt magis insensi biles q̄ terra t vñriores lapidib⁹ qz ab bac facie qn̄ r̄pus patiebat: terra ad l̄fam morta est t petre scisse sunt t mo numenta agta sunt t ip̄i nec mouent̄ p̄ passionē nec scin dūt p̄ dolorē nec aperiuēt p̄ devotōez: t tales sunt p̄cipue clerici t plati. de qb⁹ **A**mos. vi. n̄ib⁹ parieban⁹ sup cōtri nō ioseph q̄propter nūc migrabūt in capite trāsingratiū. **T**ē ad patientiā tribulationū d̄z mouēt̄ r̄a nr̄a bui⁹ faciei respect⁹. vñ **H**eb. vij. recognitate eū q̄ talē aduersus semet ipsum sustinuit a p̄tōrib⁹ p̄dictionē vt nō fatigemini ani mis vestris deficiente. **H**erū. deuot⁹ miles sua nō sentit cū benigni ducis vulnera intuet̄. **T**ercia facie. s. indignati onis oñdet reprobis in iudicio. **A**poc. vij. dicent mōtib⁹ et petris cadite sup nos t abscondite nos a facie sedentis sup thronū t ab ira agni qm̄ venit dīce magn⁹ ire idoz t q̄s poterit stare aī istā facie: si p̄uidēan⁹ mouebit̄ terra nr̄a ad timorēt̄ pniam. **J**ob. xxi. semp̄ quasi tumentes fluct⁹ sup me timui deū t pond⁹ ei⁹ ferre nō potui. **G**reg. ibi q̄ extremi iudiciū aduentū intenta mente p̄siderat. p̄fecto vi det qz tanc⁹ pauor imminent̄ q̄tū nō solū tūc videre s̄t nec p̄uidere p̄timescit. **E**sa. lxv. a facie tua dñe coepim⁹ t q̄ si p̄turiū sp̄m̄ salutis. i. p̄nie q̄ sanat vulnera p̄tōrum **Q**uartā facie ostendet nobis dñs in patria. s. facie delectatiōis. de qua in p̄s. abscondes eos in abscondito facie tue qn̄. s. videbim⁹ ei⁹ fa. ad facie. i. **C**o. xiiij. ad bui⁹ facie re spectū d̄z moueri terra nr̄a ad amoīc eterenoz: hāc vide rat petrus in transfiguratiōe dñi. vñ statim mot⁹ ad desi derū t amoīe eoz q̄ vñderat dīrit dñe bonū est nos b̄ esse t̄c. **M**at. xvij. (q̄ cōuerit petrā). i. dura corda peccatorū (in sta. aquaz). i. in abundantiā lachrymaz. **E**ze. xij. ause r̄a a vobis cor̄ lapideū t dabo vobis cor̄ carnēū. sic cōuer

tit dñs cor̄ magdalene q̄ lachrymaz lauit pedes dñs. **L**u. vij. t cor̄ petri qd̄ icuratū fuerat v̄sq̄ adeo q̄ xp̄m do minū negavit: s̄ resperxit dñs petri t egressus fo. ne. ama re. **L**u. ij. (t ru. in fon. aquaz) idē ē cū p̄missio nisi q̄ ibi dicit (in stangna) b̄ dicut (in fontes) in q̄b⁹ duo genera peni tentiū notant̄. s̄t em̄ qd̄ q̄ bñt aquā lachrymaz in maxi ma. abundatiā qd̄ notat̄ (stangna) alij aūt nō bñt in abun dantia s̄ bñt freqnt̄ t q̄si iugis iʒ tenue t b̄ nota⁹ cū dicit (in fontes) s̄t aut multi q̄ cōvertunt̄ t plorant̄: s̄ de his gliam vana q̄runt: p̄t qd̄ bñ subdit t ab hoc se custodiri postulat dicens (nō no. do. nō no. s. no. t. da. gl.) t merito tu nō nos deberes b̄fē gliam qz qd̄ facim⁹ tu ip̄e facis nō nos: hoc ē qd̄ addit (sup mia t ve.t.) nō sup ope v̄l merito nō. q. d. q̄ cōuersi sum⁹ de tua mia est q̄ agim⁹ pniam veritas qd̄ ē siue iusticia q̄ delicta corrigit: nō tñ ē n̄ra ve ritas s̄ tua q̄ operatis in nobis t vellet pficere p̄ bonavo luntate sicut dicit apls. **P**bil. ij. t b̄ faciat dñe (neq̄ dicat gentes) de nobis (vbi ē de⁹ eoz). i. ne aliquā tandem qn̄ oia apta erit innotescat. q̄ hoc faciendo nō tibi seruuum⁹ sed infidelis egim⁹ furando tuā gliam quā tibi reseruasse de buissem⁹ vt fideles serui. sicut dicit bñs **H**erū. fidelis re uera seruus es si de glia dñi t si nō exente a te trāseunte tñ p̄ te n̄ibil tuis manib⁹ adberere cōturgat: hypocrite non sic faciūt qz in lachrymis t in oib⁹ q̄ faciūt nō dei gliam s̄ suā. p̄pria querunt̄. vñ de lachrymis eoz dicere p̄nt demōes qd̄ dicerūt pastores gerare. cū em̄ pastores abraā focissēt t reperiissent aquā: pastores gerare dicerūt: n̄ra est aq̄: sic dicunt demones de lachrymis hypocritaz. **E**cli. xiij. in oculis tuis lachrymabit̄ inimicus. i. lachryme tuo p̄ oculoz suē crūt: nec p̄t dicere hypocrita hoc (sup mia. t ve.t.) q̄ em̄ hoc facit magis est ex indignatiōe dei q̄ p̄mittit eos de cīge hoies ad suā maioriā damnationē q̄ ex mia. **T**ē nō ē ibi vñtas dei s̄ falsitas humana vñ ad eoz magnā confusio nē bene omib⁹ gentib⁹ manifestū erit q̄ nō fuerūt serui dei t cum ipsi dicent illud **M**ath. vij. dñe nomine in noīe tuo p̄p̄terauim⁹ t virtutes multas fecim⁹. tunc r̄ndebit dñs: vt ibi dicit̄. **N**unq̄ noui vos: discedite a me qui operam̄ in iniqtatem. Iniquitas em̄ est vbi nō est intentiōis t ope ris equalitas. t tunc poterunt dicere gentes (vbi est deus eoz) t subdit (deus aūt nōster). q. d. nescio vbi est de⁹ ipo crite qz vanitatē t ventū colebat sed de nostro deo scio q̄ (deus nōster est in celo). q. d. vero seruuum⁹ s̄ illi vano t falso auarorū deus est in archa. **E**pb. v. auaricia est ydo lox seruus. deus gulosox est in coquina. **P**bil. iii. quonā deus venter est (t omnia quecung⁹ vo. fe.) talis deus co lend⁹ est. nō sic deus auari facit qd̄ vult qz vinculus t seru tenet t naturaliter vellet exire t dispergi. Em̄ illud dispersit dedit pauperibus. Item anagogice p̄t exponi (qd̄ est tibi mare t̄c.) p̄ istos versus vt supra (a fa. do. mo. ē ter.) recepta em̄ anima in celo ab angelis terra corporis mouet ad corruptionem t putredinem t hoc (a facie domini). i. a miseria eius ut melius reformet t inde humilietur vt deus glorificet p̄pter mirabiliorē resurrectionē vt mer ces fidei augeat. de hac motiōe. i. **C**o. xv. seminat in cor ruptiōe. sur. in incorruptiōe t̄c. (a fa. dei iacob) iacob post multas tribulatiōes venit ad multa bona t post luctā mu tatū est nomē iacob in nomē israel. t nos similiiter p̄ mul tū labore veniemus ad multā requiēt̄ si in p̄nti fuerimus iacob in futuro erim⁹ israel evidentes deū sicuti est (q̄). i. qz ipse (cōuerit petrā). i. duritiat̄ laboz t penitentie (in stag na aquarū). i. in abundantiā delitiat̄ eternaz. vnde bene dicit stangna. qz stabiles erunt eternū. vñ s̄bde (t rupe) id est omnem duriciam p̄tem (in fontes aquarū). i. deliciās indeficiente. **J**ob. xvj. **T**ristitia vestra vertet̄ i gau diū. ii. **C**o. iii. id em̄ qd̄ in p̄nti est momentaneū t leue tribulatiōis v̄fe supra modū in sublimitatē eternae glie pon dus operabis in nobis t̄c. **J**ob. xxiij. dabit p̄ terra silicē et p̄ silice torrentes aureos. id ē p̄ peccato iniunget pniam t tribulatiōis t pro penitentia reddet abundantia diuinitia rū t delitiatū. tunc aut̄ consitēbūt q̄ non suis meritis s̄ pura dei misericordia gliam illā assecuti fuerunt. vñ sequit̄ eo rū cōfessio (nō no. do. nō vo. s. no. t. da glo.) hoc est illud ad

Anagogice

Lit. ij. nō ex opib⁹ iusticie q̄ fecim⁹ nos sed fīm suā miā sal mōs se. In quib⁹ autē cōsistit alla eterna glā: subiungit dico glām babūā (sup mia tua) ecce frutio & delectatio: (et veritate tua) ecce cognitio. **H**ob. xvij. hec est vita eterna ut cognoscant te, tē. (neq̄ di. g. v. est d. e.) ecce securitas. **S**ap. iiij. Justor⁹ aie in manu dei sūt t̄nō tangēt illos tormentū mortis. in quo aīe siue p̄ quē t̄ vbi h̄ babebunt subiungit dicens (de⁹ autē) erit (nr.) i. nostra merces & posseſſio: vñ in ipso omnia babem⁹ t̄ vbi (in celo) vbi (oia q̄ cunq̄ vo. fe.) i. q̄cunq̄ voleſ faciet etiā in omni genere voluntatis. vñ ut bec voluntas fiat perimus adueniat re. tu. celeſte: t̄ tunc fiat voluntas tua.

12 Simulacra gentiū argenti & aurū opera manuum hominum.

CSimulacra gentiū. tercia ps̄ vbi simulacra gentiū inanīa esse demonstrat & religione & p̄ianā cōmendat: utē autē idolorū tē demonstratiuo genere p̄i⁹ in vituperatiō falsor⁹ deo. ac cecitate rū post in laudē veri dei oīsa nāq̄ ex opib⁹ p̄sentia & po. idola traz testate in uisibilis dei tanq̄ aliq̄s q̄reret: possunt ne gentes ondere deos suos. inq̄t: possunt vtiq̄. **N**ā (simulacra gentiū) sunt (argenti & aurū) in materia: in forma vō se (opa manū boīm) hoc adēdit: q̄r̄ similitudo forme ab boīb⁹ facta magis trahit boīvianitatē q̄z a deo facta preciosa ma- teria. **E**la. xlvi. q̄ cōfertis aurū de sacculo & argenti state ra ponderatis cōducentes aurifex ut faciat deū. **E**ro. xx. Nō facies tibi sculptile neq̄ aliquā similitudinē. Notandū tū bic q̄ cum gentes habeant simulacra erea & lignea & scūlīa bic p̄ciosiora: id ponit ut q̄ in his erubescit facilē eru- bescat in ceteris deinde formā membroꝝ carentē eoru⁹ ofiſiū exequis dicens.

13 Os habent & nō loquenſ: oculos habēt & non videbunt.

Os ba. t̄ nō qđ p̄pū est boīs q̄ etiā ex eo q̄ fabricauit illud simulacru melior est (ocu. ba. t̄ nō vi.) clarum est.

14 Aures habent & non audient: nares ha- bent & non odorabunt.

15 Manus habent & non palpabunt: pedes habent & non ambulabunt non clamabunt in gutture suo.

Man⁹ ba. t̄ nō pal.) hec oia cōia s̄ boīb⁹ cū bestijs. nā t̄ symie manib⁹ cōrectant. p̄ q̄ ptz nō solū boīes s̄ & besti as anteponendas cē simulacris. nīsi em̄ eis bestias anpo- nendas intelligeret nequaq̄ post enumerationē membro- rū & officior⁹ de clamore supponeret q̄ iam de locutionē p̄- miserat dicens (os ba.) vbi igif dixit os habēt & nō loq̄nt boīes illis p̄posuit: vbi vbo post oia addidit (nō clama.) qđ saltē bestiarū est. bestias etiā p̄tulit & in alijs q̄ bñt cōf̄t cui⁹ boīb⁹ innuit p̄ferēdas: sic igif p̄ ea q̄ dicta sūt. p̄baē simu- lacra gentiū esse inutilia. **P**rimo ḡ remouet ab illis incor- ruptibilitatē quā solus de⁹ dedit cū dicit argenti & aurū & iō mirabilia & p̄ h̄ incorruptibilia. ois em̄ corruptio inci- pit ex pte materie sicut ex pte forme incipit cē. p̄tē bñ dicit petr⁹ ea esse corruptibilia. j. pe. j. scientes q̄ nō corrupti- bilib⁹ auro v̄l. ar. redempti estis tē. **G**edo remouet ab eis dignitatē creandi cū dicit (opa ma. bo.) **T**ercio dignitatē loquendi cū dicit (os ba. t̄ nō lo.) os tm̄ dī equoce de illis & de boīe. **Q**uarto dignitatē brutor⁹. s. vsum qnq̄ sensu remouet ab eis cū dicit (ocu. ba.) & cetera q̄ sequunt̄. **D**n̄ sa inutilitate simulacrov⁹ postea p̄dicit cecitatem idolatra rum dicens.

16 Similes illis sīant qui faciunt ea & omnes qui confidunt in eis.

Silles il. si.) q̄ vere sit: q̄r̄ sicut illa nec vidēt nec sentiūt sic illi q̄ ea colūt ondūt se nec viderē nec sentire. nā si vide-

Dō moral. quō (simu. gē. ar. t̄ au.) h̄ v̄w est ad l̄ram de cupidis & auarīs q̄r̄ auaricia est idolow seruit⁹. **E**ph. iiiij. iōi cīm adorat & co- lūt & sup oia diligēt aurū & ar. **O**see. viij. argenti suū & aurū fecerat sibi ydola ut interirēt q̄r̄ v̄t dī. **P**rouer. x. q̄ cōfi-

dic̄n diuitijs suis cornuet & sicut de deo dī: q̄r̄ videre ipsu⁹ est tota merces sic de auro & argento verū est q̄r̄ nō p̄. p̄- cest dūti q̄r̄ videre tm̄ illud. **E**ccl. v. qđ p̄cēt possessori: nīsi q̄r̄ cernū diuitias oculis suis. **S**z nō: q̄r̄ quōdā adora- bat aurū & argenti in imagiē nūc aut adorat in massa. qđ turpi⁹ est: vel de plāti p̄tē expoñi. simulacra em̄ se mīti p̄- lati. s. illi q̄r̄ sunt inutiles: zach. xj. o pastor & ydolu⁹ derelin- quēs gregē. iōi etiā ad l̄ram se faciunt adorari & simplices credūt ee alīqd numinis cū dent eos inauratos & purpu- ratos in flatos & ornatos. **L**or. viij. idoli⁹ nūbil est: q̄r̄ autē dicit (ar. t̄ au.) oīdūt quō fuit tales plāti q̄r̄ de auro & ar- gento symonacie ingrediendo expētas supfluas faciendo munēb⁹ sibi alios inclinādo. **I**tē qđā sūt de auro mun- dane sapientiē: qđā de argento. p̄cēt eloquētē sicut ad- uocati: qđā de luto cōsanguinitatis & om̄s tales sūt (opa. ma. bo.) q̄r̄ cōſiles. i. boīes mundani & carnales eos elegē- rūt: de bonis autē plātis dī in p̄. opa manū. t̄ sūt celi. i. ce- lestes plāti de qđ̄ dī. celi enarrat glām dei. **I**tē in p̄. dicit bon⁹ plāt⁹: ego autē cōſtitut⁹ sūt rex ab eo sup sy. m. s. ei⁹. i. p̄ lat⁹ sup eccliam dei (os ba. t̄ nō lo.) docēdo vel arguēdo vel increpādo v̄l. sūt dāndo: s. (bñt os). i. p̄locutores q̄r̄ p̄ eis loquenſ sicut imago sc̄i. **N**icolai sup calciaſā q̄r̄ t̄m̄ videſ signare pp̄lm̄: s̄ aliq̄s stat ibi iuxta q̄ petit elās trāſe uniuersi: imago aut nūbil petit. sic tales plāti tm̄ signat pp̄lm̄ & oz q̄r̄ alt⁹ expleat vices p̄dicatiōis & hoc fuit significatu⁹. **E**xo. viij. vbi dixit dñs moy. ipse loquet̄ p̄ te ad pp̄lm̄ & erit os. t. (oculos ba.) i. officiales & archidiaconos q̄r̄ debene videſ & inuestigare quō se habēt subdit̄. s̄ istis oculis nō vidēt aīas sed denarios: nō p̄nt dicere illud. **J**ob. xix. ocu- lus fui cecō. zach. xj. ocul⁹ ei⁹ dexter tenet̄ tē ſc̄ura- bi⁹. dexter oculus est quo debēt p̄uidere & p̄uidere ſpū- lia: ſinister quo t̄palia: iſto clare vident̄ s̄ dexter executus est. dñs autē ſinistrū nō reputat: vñ eos q̄r̄ nō vident̄ dextro oculo cecos dicit & demōb⁹ expoñi p̄mittit tā ipos plātos q̄r̄ gregē eoz. vñ. **E**la. lvj. oēs bes. agri veni. ad deuorandū vniuerſe bestie ſalt⁹ ſpeculatores ei⁹ ceci oēs (aures ba.) ſupple ad audiendū ſup. cōputatiōes & ſeba ſcurrilia & de- tractoria & adulatoria. **E**la. v. cythara & lyra & tybia & tym- panū & vīnū in cōuiujs vīris & op⁹ dñi nō respic̄tis (t̄ nō audient̄) ea que debene audire vident̄.

**Simulacra
ſe mali plāti**

Electio. **D**eut. xxvij. poſtq̄ ſederit in ſolio regni ſui de ſcribet ſ. bi deuteronomiū legiſ. **Que audire
debet plāt⁹**

Cofiliū beſter faciebat cūcta ſilīa ſcientiū leges ac ſūra maior. ſ. xpi & aploꝝ ſ. nec ipſi cofiliū altissimi irritauerū & cofiliū aduocatoꝝ adbeſerūt.

Correctionē ſicut petr⁹ paulū qñ restitit ei in faciē q̄r̄ re- p̄b̄iſiſib⁹ erat. **G**al. ij. ſ. nō oēs habent infirmitatē q̄r̄ di- cit: noli me tangere q̄ ad l̄ram eſt diuitium.

Clamorē pauperū quor⁹ bona habent. vñ eis p̄cipue di- cit **H**iero. paſce pauperē ſi nō pauperis occidiſſi.

Peritiōes vītu arū & pupilloꝝ. **E**la. j. pupillo nō indicat cauſa vīdue nō ingredit̄ ad eos. **H**iere. viij. nō audierūt nec inclinauerūt aures ſuas. **J**ob. xlj. ſurdi audite ceci intue- mini. **E**t q̄r̄ hec de plātis intelligenda ſint expoñit. **E**la. xlj. q̄s cecus niſi ſeru⁹ me⁹ & ſurdus niſi ad que nūcios me⁹ os niſi (nares ba.) ad deuorandū eſcas & vīnum & ſuaues odores ſ. (nō odo; abūt) ſpūlia. ſ. odoꝝ paradisi cū ſpon- fa q̄r̄ dicit. **C**ān. j. in odoꝝ vīnguentor⁹ tuor⁹ currēt⁹ (ma. ba. t̄ nō pal.) man⁹ plātov̄ ſunt eoz & ministrī. de qđ̄ mat. vij. ſi autē man⁹. t. ſcandalizat te abſide eam & p̄iſce abſ- te. iſtis manib⁹ nō palpāt palpanda. ſ. vulnera & mīſerias inſirmor⁹ releuando ſ. palpat lucrū. ſ. ſpūlia. **A**ba. ii. vj. q̄r̄ ſpūlia aggrauas contra te denſum lutū q̄r̄ bñ manū inno- lutas cyrotbecis horat̄ nō bene potest palpāre. **E**n. xxvij. pelliculas bedor⁹ circundedit manib⁹ pellis pilosa in ma- nu ſignificat mortalia temporalia in poſſeſſione. ſunt au- tem multi tales q̄r̄ etiā p̄dicant contemptū temporaliū: id de illis p̄tē dici quod ſequit̄ in eodem ca. vor̄ qđem vor̄ iacob eſt ſ. manus ſunt **E**au (pedes ba.) ſ. affectus: ſed corrup̄tos (t̄) ideo (nō ambulabunt) poſt deſi. p̄ſcientes & cutes de veritate in veritatē nec mirū q̄r̄ ſpīne inſiſe ſe- ſi pedib⁹ eoz ſ. diuitie in affecib⁹: p̄p̄tē hoc dicit domini⁹:

Psalmus

- ¶ de facili nō ambusat vsq; in paradisuz.** Mat. ix. diues difficile intrabit in reg. ce. qz. s. b3 spinas in pedibz t nō pēire (nō clamabut) qd in pcpit. Cia. lviij. clama ne cesses. sez canendo: pdicando: legēdo: tc. (in gutture) nō est mixt. qz alis occupat guttur eoz. s. in cibis examinandis. Job xxvij. guttur escas dñudicat. p. sepulcrū patens est guttur eoz. s. ad multas elicas recipiendas t qnqz ita fetet os talū sicut sepulcrū (suo) sed clamare in alieno. s. pycarinū quē ipsi ad clamandū qnqz mittuntrot ipsi in oīo remaneant s. in illo oīo multa peccata faciunt qz docet ociositas exemplū de dauid. ij. Reg. xj. qz cum debuisset ire in plūm misse vicariū. s. io ab t ipse interim oculos ppetrauit adulterū t tandem homicidū. dicit em ibi sic. eo tpe quo solene reges ad bella pcedere misit dauid ioab: t sequit. dauid aueremansit in istm tē. (similes illis fiant) sicut in culpa: ita t in pena (qz faciunt ea) qz tales epos t platos eligunt. Sap. xiiij. idolum maledictū est t ipm t qd fecit illud. s. idolum. de qz zacb. xj. O pastor t idolum (t oēs qz cōf. in eis) ve p. eis exaltent sup terrā. Dicere. xvij. maledictus qz cōficit in boie t carnē pome brachiu suū. Csa. xlq. confundant confessione qz confidunt in sculptili.
- 17. Bonus israel sperauit in domino adiutor eorum t protector eorum est.**
- (Do. iij.) postqz simulaçra gētiū iania se demōstravit: mō vtilitatē xpianē religiōis ondit. q. d. gētes cōfidūt t sperāt in simulacris qz non ppssunt iuuare (dom⁹ aut israel) id ē generalis ecclia (sperauit in dño) t hec spes nō videb⁹ vn de expectat p. pniā qz patientia ut p̄durere vsq; in finem: ipse dñs est (adiutor) in bonis agendis t adipiscendis (t pector) in malis vitandis (eoz) sperantū t ne qz forte putet qz id qz minores expectant in spe iam habeant maiores in re. de maioribus idem dicit.
- 18. Bonus aaron sperauit in domino adiutor eorum t protector eorum est.**
- (Do. aaron.) i. etiā ordo platoz t sacerdotū (sperauit in dño) t ipse (adiutor) t pte. eo. est) vt t ipsi in spe t patiētia p̄suerent. Ne aut spes eoz p̄lumptioneideaō ondit qz spes non est sine timore vnde dicit.
- 19. Qui timent dñm sperauerūt in domino: adiutor eoru t ptecor eorum est.**
- (Qui ti. do.) q. d. tam maiores qz minores (timent dñm) t ipsi timentes non desperant s. (t sperauerūt in dño) t n̄ fraudabunt s. spe sua qz ipse (adiu. t pte. e. est) nos in dei miā nostris uenitis nō puenim⁹ vnde dicit.
- 20. Bñs memor fuit nostri t bñdixit nobis.**
- (Bñs) qz quasi diu videbat oblit⁹ (me. fu. nost.) vt missio filio nos couerteret. vñ supra illā obliuionē moleste sustinens dicebat vsq; quo dñe obliuisceris me in finē t h. quā si rñdens dicit qz nō in finem qz (do. me. fu. no.) qz vbi venie plenitudo tpis misit deus filiu suū tē. Gal. viij. (t) per eundem filiu (benedixit no.) cōuersis qz nobis subdit.
- 21. Benedixit domui isrl: benedixit domui aaron.**
- (Bñ. do. iij.) vñiuersali ecclie videnti deū p. fidē (bñ. do. aaron) i. pontificib⁹ t platis t nullo excluso.
- 22. Benedixit omnib⁹ qui timent dñm pusil lis cum maioribus.**
- (Bñ. o. q. ti.) Ben. xxij. in semine tuo bñdicens oēs gen. tes. i. in ipso qz descendit de abzā t in ipso om̄is fideles benedicti sunt benedictione grē. illā aut bñdictionē multi plicari t augeri petit p̄beta cum subiungit.
- 23. Adiiciat domin⁹ sup vos: sup vos t super filios vestros.**
- (Adiiciat do. s. v.) maiores (sup vos t su. si. vest.) vel sic (Adiiciat do. su. v.) o iudei qz credidistis (sup vos) o gen. tiles cōuersi (t sup si. ve.) qz vsq; in finē seculi sūt vos im. taturi in fide: t ita fecit dñs qz adiecit t ad numeruz t ad. meritu ipsoz. vt. s. crescerent t numero t merito: vñ de is. deis d: A. c. h. in fine. dñs autē angebat qz saluifient quo. tice in idipu t pmiserat de ipsis qz erant habentes grāz ad oēm pplm. de gentib⁹ aut d: A. c. xij. Audientes gen. tes gauis sūt t glificabāt vñ dñi: t crediderūt quoiquot erāt pordinati ac ritā eternā disseminabāt aut verbū dñi p. vñiuersam regionē. in figura bñi multiplicatōis rachel qz significat eccliam dicit. Ben. xxij. addat mibi dñs filiu al. terū: t qz ita sit sicut petiū ostende dicens.
- 24. Benedicti vos dño qz fecit celū t terram.**
- (Benedicti vos) vel sic dico bene (adieciat). s. aa benedicti onē quā baberū iam qz iam estis (benedicti vos a dño). s. vos tam patres qz filii: quō qz estis p̄s. i. maiores: t filii. s. minores in fide ab ipso receperisti vñ adieciat (qz fecit ce.) i. supiores platos (t terrā). i. inferiores subcitos. isti em tam minores qz maiores a deo habent fide t doctrinā sed differēt qz maioribus magis revelat dominus t qua si ipse p. se docet eos sicut planū est de aplis. minores autē docet p. mediū. s. qz ipsoz maiores vt qz om̄is creaturas qz vult dicere litera que sequit.
- 25. Celū celi dñ o terrā aut dedit filiis hoīm.**
- (Celū celi do.) ac si dicat maiores in ecclia qz dicunt non tm celū ppter celestē vitā t qz minores qz terrā insundue lacte simplicis doctrine qz pluua s. t dicunt (celū celi) qz sunt digniores celo visibili. isti inqz sunt (dño) sup. dociles qz ab eo p. inspirationē docent (terrā aut). i. qualibet creaturā visibili (dedit filiis hoīm). i. miniorib⁹ qz visibili ista sunt littera vt p. cognitionē creature remaneat ad cognitionē creatoris vel nō mutato sensu p̄actio maiores dicunt celū respectu inferiorū qz pluua doctrine insundue: t lī ipi minores terra sunt tamen qz spes est p̄ficiendo hāc celum t hoc intendunt maiores. i. dicit (celū celi) t nō celum terre. vel de ipso xpo p̄t legi qz p̄ oīibus aliis est t dicit (celū celi) b̄ t est t fuit (dño). i. ad honore dñi pris: vñ dicit Job. ego bonorifico p̄tēm meū (terra aut). i. eccliaz (dedit filiis hominū). i. apostolis t pdicatōib⁹ excolendam: vel (terram) sui corporis (dedit) xpus (filius hemi-num) ad comedendū. Math. xxij. comedite ex hoc om̄i nesvel ipsoz (dedit filiis hominū) ad crucifigendū. Job ix. terra data est in manus impij: p̄ bis aut omnibus laudādūt est deus. s. non a peccatorib⁹ immo ab illis qz sunt in gratia: vnde subdit.
- 26. Non mortui laudabunt te dñe: neqz om̄es qui d̄escendunt in infernum.**
- (No mort.) in peccato (laudabunt te do.) vt dicit Eccl. xv. non est speciosa laus in ore peccatoris (neqz oēs qz de- scendent in infernum). i. in abyssum vicioz qz sicut d: Pro uerb. xvij. peccator cūvenient in p̄fundū p̄tōrū cōtemnit non laudat non illi laudabunt.
- 27. Sed nos qz viuim⁹ benedicimus dño: ex hoc nunc t vñqz in seculum.**
- (Sed nos) dicit p̄beta annumerans se cum iustis (qz viuimus) vita gracie nō culpe: postea viciū vita glorie (be nedicim⁹ domino). i. laudam⁹ (ex hoc nunc). i. ex hoc pre senti tpe (t vñqz in seculū) qz in secula seculorum durabit laudatio: sicut dicit supra in secula seculorū laudabūt te.
- 28. Moraliter (domus israel spe. in do.) p̄ domū israel in. Mōrah.**
- selligif religio que videt deum in contemplationē t gustans qm̄ suauis est domin⁹ sperat in domino et toto nō ponēs spem suam in diuitijs. Eccl. xxij. Beatus vir qui inuent⁹ est sine macula t qui post aurum non abiit nō sperauit in pecunie thesauris qz est bic t laudabi. eū. qz aut sperant in eo non fraudant in spe sua. vnde addit⁹ adiutor t pte. e. est p̄. supra ptecor est omnū sperantium in se. Vota qz religiosi sunt milites t̄qz qz sumune bella cōtra mundū car nem dyabolū. miles aut in bello aut impetit aut impetit: qz igit fortiorē se impetit indiget adiutor: qui aut im- petit indiget protecor. ideo dicit qz domin⁹ est adiutor eo rum t protecor. Notandum autem qz duo sunt marime que exercitare in homine spem. Primū est experientia diui ne bonitatis t h. in contemplatione p̄cipit: de hac loquit

Iste p̄m̄ v̄sus (d̄ns istl̄ spe. t̄c.) t̄ hoc dictū est supra t̄ spe
rent in te q̄ nouerūt nō derelī. q̄rētes te do.
Secundū ē cūmul̄ bonor̄ operū. de quo b̄r̄ in sequenti veriu.
(do. aaron spe. in do.) **A**aron em̄ interpretat mōtan̄ vñ si-
guat culmen bonevitie in quo si q̄s est merito sperat in do-
mino. vñ t̄ supra dicit. sacrifice sa sacrificiū iustificet sic spe-
rate in dño. t̄ q̄ sp̄s nō cōfūndit addit (adūtor. e. t̄ pte.
eo. est) ut supra. t̄ dec̄ duo q̄ ad sp̄s nos erūt in diffini-
tione habent quā ponunt magistri: sp̄s est certa expecta-
tio future beatitudinis ex meritis p̄cedentib̄ t̄ gr̄a pueni-
ens: s̄ q̄rt dicit Greg. sp̄s sine timore luxuriant in p̄spō-
nē t̄ etiā timor sine spe degenerat in desperationē. p̄terea
simil habende sunt. vñ eas cōm̄gēs subdit (q̄ ti. do. spe. in
do.) hec sunt due mole inter q̄s d̄z moli cor bois. vt inde
panis fiat delectabilis dño. q̄ nō debet a se inuicē disungi
sicut phibitū est Deut. xxii. nō accipies loco pignoris su-
periorē t̄ inferiorē molā. superior est sp̄s: inferior est timor.
t̄ talū (adiu. t̄ pte. e. est) nō solū in sp̄uali bello vt dictū
est: s̄ etia in tpali subsidio fm̄ q̄ supra dictū est: nō vidi in
st̄ d̄crelī nec semen ei? q̄. pa. t̄ iterū escā de. ti. se. **N**o-
ta q̄ ter dicit h̄ (adiu. t̄ pte. e. est) ut sit de? adūtor in bel-
lis trū turmar. de q̄b̄ Job. iiiij. caldei. i. demones fecerūt
tres turmas. q̄ sunt luxuria: auaricia: supbia. primo frēq̄n-
ter insultat luxuria in feruore iuuentutis. deinde auaricia
q̄ due si vincant forti? insurge supbia q̄ est q̄si retrogar-
dia in exercitu dyaboli. vñ dicit Greg. valde cauendū est
viciū q̄d de victoria surgit vicioꝝ. Aude etiam versus.

Cum bene purgaris cum cuncta subacta putaris.
Que magis infestat vincenda superbia restat.
Necessariū est ergo triplex adiutoriū in trib̄ virib̄ anie-
ne cōcupiscibilis vincat a turma luxurie aut rōnalis. a tur-
ma auaricie: aut irascibilis a turma supbie: t̄ hoc adiutoriū
um dicit religiosus vel iust? se habuisse dices. (d̄ns me. fu.
no.) q. d. adiuvuit nos. sicut diuines dicāt memor pauper (q̄n
dat illi. supra memēto no. do. in bñ. po. tui (t̄ bñdixit no.)
id ē bona dedit sp̄nalia. Prouer. x. bñdictio dñi diuitias fa-
cit t̄ supra. sup pp̄lm. t̄. benedictio. t̄. nobis q̄b̄ ecce (bñdi-
xit do. if. be. do. aaron.) i. cōtemplatiūs dei intuentib̄ et
activis q̄ mōtē t̄ cumulū bonor̄ oper̄ sibi p̄st̄tūt. Gen.
xlii. bñdicit t̄bi bñdictiōib̄ celī desup hoc q̄tū ad cōtem-
platiōs bñdictiōib̄ abysī iacentis deorsum q̄tū ad acti-
uos vel p̄ domū (israel) religiosi. p̄ domū (aaron) plati in-
telligunt. bis t̄ alijs bñdixit dñs: s̄ duplex est et̄. benedictō
sc̄s dextre t̄ sinistre: dextera dat bona sp̄nalia t̄ eterna. si-
nistra tpalia. Prouer. in. Longitudo dierū in dextera ei?
t̄ in si. il. di. t̄ glia. vtraq̄ bñdictio bñdixit Ecclie t̄ reli-
giosis t̄ platis antiq̄s q̄ abundauerunt in sp̄naliib̄ bonis
t̄. p̄p̄t hoc data fuerunt eis tpalia: boni moderni nō negli-
gunt benedictionē dextre t̄ appetunt benedictōes sinistre
t̄ multi p̄dunt illam. p̄p̄t istam: nō acceptantes benedictio-
nē dextre dicentes cum Esau Gen. xvij. n̄t q̄d vñā bene-
ditionē tñm̄ habes pater. q. d. nos nō possim? nec vñlūn?
laborare ad acq̄rendū illāvnā. de qua dicit dauid. vñā pe-
tūt a dño hauc requirā. vt inha. in do. dñi t̄c. s̄ alia da no-
bis q̄ in facto alio esau figuratū est in eo. s̄. q̄ vendidit pri-
mogenita sua. p̄ lentis edulio t̄ abiit paruspendēs q̄ p̄mo
genita vendicisset Gen. xv. t̄ iterū in facto filiorū ruben t̄
gaad. Num. xxxij. q̄ noluerit et̄ pectare q̄ dareē t̄is sois
in terra p̄missiōis s̄ petierūt t̄ accepserūt extra terrā p̄mis-
sionis terras aptas animalib̄ alendis. bñdictio autem
istā sinistre p̄cipiant oēstām boni q̄s mali: l̄z alij plus alij
min? q̄z dñs ita largus est q̄ etiā inimicos suos p̄scit et
dat eis munerā tpaliū bonor̄. Mat. v. q̄ solē su. s̄. o. sup-
bo. t̄ ma. t̄ pluit t̄c. sed bñdictio dextere tñm̄ habet boni
de qua subdit (bñ. om. q̄ ti. do.) q̄ oēstimentes dñi t̄ so-
litales habet hāc bñdictio q̄ret dñ. Eccl. i. q̄ sine timore
est nō poterit iustificari oib̄ talib̄ est ei? bñdictio q̄ non
ē psonar̄ acceptor de? s̄ in oī gen. q̄ ti. deū t̄ opaf ius. h̄ est
acce. il. sicut dñ. Act. x. t̄b̄ magis exp̄mit cū addit (pusil. cū
ma.) q̄z vt dñ. Sap. vi. pusillū t̄ magnū ipse fecit t̄ equalib̄
est ei cura de oib̄. vel pusillos t̄ maiores eosdeꝝ possim?
dicere. s̄. iustos q̄ sunt pusilli q̄ humilitate: s̄ magni q̄ vīte

vītate: de puitate eoz dicit dñs Lu. xij. Molite timere pu-
sillus ḡr̄ q̄ coplaciuit p̄t vīo dare vobis regū de maio-
ritate. **D**at. v. q̄ aut fecerit sic t̄ docuerit h̄ maiorvo. in re-
gno ce. cū aut vīdū vel audiū dñm sic bñdictioz suā
aliquib̄ dare debet? p̄gratulari t̄ multiplicationē bonor̄
eis exorare. vñ in psona cōgratulantū p̄dictis bñdictioz
bus adgit (adūciat do. su. v.) i. maiore ḡram det vob vel
etiā vos numero simul t̄ merito multiplicet (su. vos t̄ su.
fi. ve.) i. imitatores vīos: vel opa vīa bona hāc multipli-
cationē optabat apls dicens. **I**hes. iij. vos aut dñs mul-
tiplicet t̄ abundare faciat charitatē vīam in inuicē t̄ om-
nes: s̄ vbi nihil est nō p̄t fieri additio. vñ cū dicit (adūci-
at) supponit q̄ iam sit ibi aliqui q̄d t̄ agit dñ subiungit (be-
nedicti vos) nō alij: q̄ sicut dñ infra maledicti q̄ de. a. mā-
tuis: s̄ vos q̄ vt dñm est supra speratis in dño estis bñdicti
s̄ sicut dñ. **H**iere. xvij. maledict? q̄ cōfī. in bo. t̄ s̄l̄ q̄ in mū-
do cōfidit. **E**sa. xxiij. ve q̄ descendit in egyptū ad auxiliū
in eōs sperantes (a dño) a quo oīs vera bñdictō. **E**ccl. xj
bñdictō dñi in mercedē iusti festinabit. mundi? aut maleci-
cit illis q̄b̄ dñs bñdict t̄ ecōuersto. **D**at. v. bñt̄ esti cū ma-
le. vo. bo. bñdictio aut mundi magis est maledictio. vñ. p.
uer. xvij. q̄ benedict primo suo voce grandi de nocte cō-
surgens maledicti silis est. p̄. **H**eātū dixerūt pp̄lm cui
bec sunt. s̄. tpalia bona: s̄ pp̄ls cuius dñs deus ei? cuius. s.
benedictio p̄t valere cum sit creator t̄ dñs omnī: vnde
subdit (q̄ sefit ce. t̄ ter.) i. oēm creaturā celī t̄ terre. **H**ier.
x. dñ q̄ non fecerit celī t̄ terrā pereat de terra. vel (celū ce-
terrā) i. contemplatiōs t̄ actiōs. cōtemplatiūs em̄ deo
t̄ celestib̄ intēcūt. vñ dicit apls **P**bil. ii. cōversatio n̄t̄a
in ce. est. actiū aut circa terrena t̄ corporalia occupan̄ si-
cut de vīrisq; dñ. Lu. x. de maria t̄ mortba. dñ. em̄ q̄ maria
sedebat secus pedes dñi t̄ audiebat vībum illi? t̄ in hoc
em̄ cōtemplatiōz gerebat. martha aut fatigebat cir. fre-
mū. t̄ vīrusq; officiū dñs ordinavit vīdēz vt cōtempla-
tūt vacent deo t̄ actiū infirmitatib̄ boīm seruāt. hoc est
qd subdit (celū celī). i. cōtemplatiū q̄ celestes sunt t̄ in se
celī s̄lititudinē gerunt (dñō) supple vācant vēl intēcūt t̄
sine determinatō dñ: vt significant? intelligat sicut **C**an.
vī. dilectus meus mībī t̄ ego illi (terrā) i. actiōs (redit fi-
bo.) vt humanis infirmitatib̄ subueniant t̄ seruant: vel
sic ad l̄fam (celū celī) cedit (domino) suo in partem suā
(terrā aut dedit fi. bo.) ita est ad l̄fam: vnde p̄t vīderi
q̄ nō bonā p̄tem fecerit nobis deus sicut etiam dīxit bea-
to **H**ier. junior frater su? q̄n bñt̄ **H**ier. cum fratrib? su-
is voluit intrare religionē t̄ dīxerūt iūmōz q̄ dimittebane
ei totam hereditatē suā: m̄dit nō bonam p̄tem facitis mi-
bi q̄ vobis celū accipitis t̄ mībī terrā datis: similiter
posset dici domino s̄z nō est ita q̄ si partimur t̄ domino ter-
ram ipse partēt nobis celū. **E**ccl. xiij. in divisione for-
tis dñ t̄ accipe. **E**sa. lvij. egenosq; in. in dñm ibi glo. dñ
tectum t̄ accipe celū. t̄ dec̄ omnia oportet nos facere dñ
t̄p̄s habem? s̄. t̄ dum vīvīm? vēnit em̄ noī q̄n nō licet ope-
rari. s̄. in morte. vnde subdit (nō mortui) ad l̄fam (lau. te)
id est non facient opera meritoria ad laudē t̄b̄ ad meritū
sibī (neq; om̄s q̄ descēt. in inferni) vnde **E**ccl. ix. Quod
cūq; p̄t man? t̄ua instātē operare. q̄ nec opus nec ratō
nec scientia nec sapientia est apud inferos quo tu operas
(sed nos qui vīvīm̄ benedī. do.) p̄. laudabo dominū
in vi. in i. dum vīvī in hoc corpe vel (in vita mea). i. bñ vī-
vīam t̄ h̄ erit laus ei? **E**sa. xxiij. vīvīs vīvīs ip̄e cōfi-
tebit t̄bi sicut t̄ ego hōdī vīvīs. s̄. vita nature t̄ vīvīs
vīta ḡfē: t̄ q̄ in hac dupliči vita incipit eum laudare p̄se-
uerant laudabīt eum interminabilitē in tercia vita. s̄. in vi-
ta glie. vñ t̄ bic dīcit (ex hoc nūc) quo. s̄. laudam? cū in
vīta nature t̄ in vīta gratie (vīs in seculū) futurū quo lau-
dabim? eū in vīta glorie. t̄ in es. q̄n dīxit vīvīs vi. t̄c. s̄b.
iūpīt de tercia vita dicens dñe salūtē me fac p̄sal. no. cā.
cū. die. vi. no. in do. dñi. s̄. in illa domo nō manu facia i. ce-
lis. vt dīcit. ii. **C**or. v. in qua mansiones multe sunt vt dī-
cīt **Joh.** xij. de quo supra. beati q̄ habitant in do. t̄. do. in
se. se. se. lau. te. ad quā domū t̄ laudē nos p̄ducat dñs ips̄
laudandus in secula seculor̄ amēn.